

3.2 Přehled způsobu výběru vzorku

Šetření TALIS zkoumá prostředí, ve kterém probíhá učení, a pracovní podmínky učitelů ve školách. Informace jsou sbírány pomocí dotazníků v tištěné formě (záložní způsob administrace) či v online podobě (hlavní způsob administrace). Tyto dotazníky jsou určeny výběrovému souboru učitelů a ředitelů škol, na kterých tito učitelé působí. Reprezentativní výběr zahrnuje v každé zemi přibližně 200 škol⁴ a 20 učitelů v každé škole. Na mezinárodní úrovni byl přibližný počet učitelů ve výběru odhadnut na 4 000 a minimální požadovaný podíl účastníků se škol byl 75 %, a to včetně škol, které byly určeny jako náhradní za školy prvního výběru. Mezinárodní charakteristiky pro výběr vzorku a postup práce v šetření TALIS jsou znázorněny v textovém rámečku č. 3.

Rámeček 3: Stručná informace o uspořádání šetření TALIS

- **Mezinárodně stanovená cílová populace (hlavní část):** nižší sekundární vzdělávání (ISCED úroveň 2), učitelé a ředitelé jejich škol
- **Mezinárodně stanovené možnosti rozšíření:** učitelé v primárním (ISCED úroveň 1) a/nebo vyšším sekundárním (ISCED úroveň 3) vzdělávání a ředitelé jejich škol; propojení na studii PISA 2018 na úrovni školy (cíli na učitele vyučující patnáctileté žáky ve školách účastnících se PISA 2018)
- **Velikost vzorku:**¹⁰ 200 škol v každé zemi, 20 učitelů v každé škole
- **Konstrukce vzorku:** pravděpodobnostní výběr škol a učitelů ve školách
- **Požadovaná míra návratnosti:** 75 % vybraných škol (aby byla škola zařazena mezi zúčastněné, je potřeba, aby dotazník zodpovědělo alespoň 50 % vybraných učitelů), potřebná je návratnost na úrovni 75 % od všech vybraných učitelů v zemi
- **Dotazníky:** samostatné, adaptivní dotazníky pro učitele a ředitele, každý vyžadující cca 45 minut k vyplnění
- **Způsoby sběru dat:** samostatně administrované online dotazníky a dotazníky tužka–papír
- **Fáze:** předpilotní studie (pretest pomocí focus group), pilotáž a hlavní sběr dat
- **Doba pro hlavní sběr dat:** tříměsíční období na konci školního roku 2017/2018

Účastníci se země se rozhodly, že hlavní zkoumanou populací v šetření TALIS 2018 budou učitelé nižšího sekundárního vzdělávání (úroveň 2 podle Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání, ISCED 97⁶) a ředitelé škol, na kterých působí.

Zemím, které se zúčastnily šetření TALIS 2008, se podařilo, aby podíl učitelů vyloučených z šetření byl méně než 5 % (OECD, 2010c, tabulka 5.1). Proto byla 5% hranice převzata i pro budoucí vlny šetření TALIS (včetně TALIS 2018) jako horní limit pro podíl učitelů vyřazených ze zkoumané populace. Školy určené výhradně pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a školy poskytující vzdělání výhradně dospělým osobám byly z šetření TALIS 2018 předem vyloučeny, aby byl výběr respondentů pro šetření TALIS 2018 v souladu s výběrem respondentů pro předchozí šetření TALIS. Zastupující a další náhradní učitelé byli rovněž z cílové populace pro šetření TALIS 2018 vyloučeni, jak ukazuje obrázek 4.

¹⁰ „Velikost vzorku“, „výběr respondentů“ a „cílová návratnost“ se vztahují ke specifickým cílovým populacím (tj. hlavní populace, populace na úrovni ISCED 1, ISCED 3 a školní úroveň propojení na PISA 2018).